

Polski „detektyw kości” o *Trupiej Farmie*

William Bass należy do twórców antropologii sądowej, jest uczniem legendarnego Wiltona M. Krogmana (notabene ucznia jeszcze bardziej legendarnego Michaiła Gierasimova) i kolegą Clyda Snowa, którzy tworzyli podwaliny tej poddyscypliny antropologii fizycznej. Doktor Bass wychował wiele obecnych znakomitości antropologii sądowej, takich jak Bill Rodriguez czy Douglas H. Ubelaker.

Olbrzym pionierskich badań nad rozkładem zwłok i człowiek skromny, umiejący się przyznać do swoich błędów. Jednocześnie wybitny naukowiec, jak i wesołek z dystansem patrzący na swoje życie. Jest w pełni świadomy swojego wkładu w naukę, widząc jak od skromnych początków, on i jego studenci wolnymi krokami dochodzili do prawd naukowych.

Wraz z książką przenosimy się do owianego tajemnicą legendarnego ośrodka badań w Knoxville, gdzie prowadzi się obserwacje rozkładu zwłok ludzkich, do Trupiej Farmy. Na tle opisów przyrody i przesuwających się wydarzeń historycznych, śledzimy jej rozwój oraz odbywające się w niej badania. Poznajemy autentyczne sprawy, które zmuszają W. Bassa i jego współpracowników do poszukiwania nowych metod badawczych. A tym samym drogi rozwoju antropologii sądowej.

Doktor Bass uczy nas określania płci, wieku, odmiany biogeograficznej i wzrostu na podstawie cech czaszki i szkieletu. Przykłady te choć nie zdradzają wszystkich tajemnic dyscypliny, to wprowadzają nawet laika w hermetyczny świat kryminalistyki, w którym zmarli opowiadają swoje historie. W ten sposób poznajemy ukryte przed naszymi oczami tajemnice tafonomii oraz garść metod określania wieku na podstawie stopnia dekompozycji ciała.

Poza arkanami antropologii sądowej zapoznajemy się również z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości w USA, w wielu wypadkach nieskutecznego mimo tytanicznej pracy specjalistów sądowych.

Całość książki zamykają dwa potrzebne dodatki. Pierwszym są jasne schematy ukazujące szkielet i czaszkę człowieka, drugim zaś zbiór pojęć specjalistycznych zawartych w treści książki, wraz z krótkimi wyjaśnieniami.

Książka jest godna polecenia zarówno dla specjalistów, jak i dla laików. Pierwszych stymuluje w ich przekonaniach i wskazuje inne alternatywne drogi myślenia, drugich, szczególnie młodych, zachęca do trudnych studiów nad antropologią sądową.

Dr Andrzej Czubak

Dr Andrzej Czubak - antropolog sądowy, kierownik Pracowni Daktyloskopii i Antropologii Sądowej Zakładu Kryminalistyki Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie. Odkrył m.in., iż czaszka uważana dotąd za należącą do Jana Kochanowskiego i traktowana wręcz jako narodowa relikwia, w rzeczywistości należy do kobiety, prawdopodobnie żony poety.